

**Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича**  
(повне найменування закладу вищої освіти)

**Економічний факультет**

(назва інституту/факультету)

**Кафедра бізнесу та управління персоналом**

**Кафедра фінансів і кредиту**

(назва кафедри)

## **СИЛАБУС**

навчальної дисципліни

**Економіка та фінанси підприємств**

**(обов'язкова)**

**Освітньо-професійна програма:** *Міжнародний туризм*

**Спеціальність:** *242 Туризм*

**Галузь знань:** *24 Сфера обслуговування*

**Рівень вищої освіти:** *перший (бакалаврський)*

**Факультет:** *Географічний*

**Мова навчання:** *українська*

Розробники:

*Антохова Ірина Михайлівна*, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н.,

*Грешко Роман Ігорович*, доцент кафедри фінансів і кредиту, к.е.н.

**Профайл викладача (-ів)**

*Антохова Ірина Михайлівна* - <https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-ekonomiky-pidpryyemstva-ta-up/kolektyv-kafedry/antohova-iryna-myhajlivna>

*Грешко Роман Ігорович* - <http://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/greshko-roman-igorovych>

**Контактний тел.**

**E-mail:** [i.antochova@chnu.edu.ua](mailto:i.antochova@chnu.edu.ua) , [r.greshko@chnu.edu.ua](mailto:r.greshko@chnu.edu.ua)

**Сторінка курсу в Moodle** <https://moodle.chnu.edu.ua/login/index.php>

**Консультації** Очні та онлайн-консультації: за попередньою домовленістю.

**1. Мета навчальної дисципліни** передбачає формування у студентів сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань з основ функціонування окремих складових виробничо-господарського механізму підприємства, з питань теорії та практики фінансових відносин суб'єктів господарювання, з питань аналізу його виробничої діяльності, обґрунтування економічної стратегії розвитку підприємства на ринку, методології розрахунку важливих показників господарської діяльності з врахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього середовища функціонуючого підприємства; **формування компетентностей:**

- здатність до визначення економічних і фінансових процесів суб'єктів господарювання, оцінки та аналізу економічних процесів, користуючись плановою і звітною документацією, статистичними показниками, стандартними методиками й аналітичним інструментарієм.

**Пререквізити.** Ефективність засвоєння курсу підвищує попереднє вивчення таких навчальних дисциплін: «Статистика».

## 2. Результати навчання:

*Знати:*

- економічні закони і категорії, економічні процеси на підприємстві;
- основний методичний інструментарій, що використовується в процесі діагностування підприємства;
- основи документального відображення та аудиту господарських операцій і процесів.

*Вміти:*

- застосовувати методи фінансового аналізу в діяльності підприємств, уявляти їх місце в системі економічних відносин;
- здійснювати аналіз економічної діяльності підприємства, діагностувати фінансовий стан підприємства.

## 3. Опис навчальної дисципліни

### 3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Економіка та фінанси підприємств</i>												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид Підсум. контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	4	4,0	120	2	30	-	30	-	60	-	залік
Заочна	2	4	4,0	120	2	10	-	10	-	140	-	залік

### 3.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	сем	інд	с.р.		л	п	сем	інд	с.р.
<b>Модуль 1. Теоретичні основи економіки та фінансів підприємства, ресурсне забезпечення промислового підприємства, технічна база і організація виробництва</b>												
Тема 1. Види підприємств, їх організаційно-правові форми.		2		2		4		0,5		0,5		
Тема 2. Структура та управління підприємством.		2		2		4		1		1		
Тема 3. Планування діяльності підприємства.		2		2		4		0,5		0,5		
Тема 4. Кадри та кадрова політика		2		2		4		1		1		
Тема 5. Продуктивність праці, оплата праці		2		2		4		0,5		0,5		
Тема 6. Техніко-технологічна база і виробнича потужність підприємства.		2		2		4		1		1		
Тема 7. Організація виробництва і забезпечення якості продукції.		2		2		4		0,5		0,5		
<b>Модуль контроль</b>		2		2		4						
<b>Всього Модуль 1</b>		16		16		32		5		5		
<b>Модуль 2. Сучасні аспекти функціонування фінансів підприємств</b>												
Тема 8. Організація грошових розрахунків підприємств, грошові надходження		2		2		4		0,5		0,5		
Тема 9. Формування і розподіл прибутку підприємств		2		2		4		0,5		0,5		
Тема 10. Фінансове забезпечення відтворення основного капіталу підприємства		2		2		4		1		1		

Тема 11. Оборотний капітал підприємства	2	2	4	0,5	0,5
Тема 12. Оподаткування підприємств	2	2	4	0,5	0,5
Тема 13. Оцінка фінансового стану підприємств	2	2	4	1	1
<b>Модуль контроль</b>	2	2	4	1	1
<b>Всього Модуль 2</b>	14	14	28	5	5
<b>Всього годин</b>	30	30	60	10	10

### 3.3. Теми практичних занять

Назва теми	К-ть балів
<b>МОДУЛЬ 1.</b>	
Практичне 1: Організаційні форми господарювання	3
Практичне 2: Механізм управління підприємством	3
Практичне 3: Стратегічне, поточне та операційне планування	3
Практичне 4: Кадрова політика та оцінка персоналу підприємства	3
Практичне 5: Визначення продуктивності праці та зарплати працівників	3
Практичне 6: Характеристика основних засобів підприємства.	3
Практичне 7: Управління якістю продукції.	3
<b>МОДУЛЬ 2.</b>	
Практичне заняття 1: Порядок здійснення готівкових та безготівкових розрахунків.	3
Практичне заняття 2: Управління прибутком підприємства.	3
Практичне заняття 3: Визначення грошових надходжень від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності підприємства.	4
Практичне заняття 4: Амортизація основних засобів та оцінка ефективності використання основних засобів.	3
Практичне заняття 5: Нормування та оцінка ефективності використання оборотних активів.	3
Практичне заняття 6: Пряме та непряме оподаткування підприємств.	3
<b>ВСЬОГО</b>	<b>40</b>

### 3.4. Самостійна робота\*

Теми СРС	годин
1. ознайомлення із основними видами підприємств і напрямками їхньої діяльності, із документами, що регламентують механізм їх створення та функціонування;	6
2. ознайомлення із чинниками внутрішнього та зовнішнього середовища у якому перебувають і функціонують підприємства;	6
3. визначення стратегії розвитку підприємства і тактики її реалізації;	6
4. окреслення цільових характеристик діяльності підприємства на ринку;	6
5. формування програми виробництва і реалізації продукції та її ресурсного забезпечення;	6
6. визначення складових ресурсного потенціалу підприємства та віднаходження ефективних шляхів його використання;	6
7. визначення понять поточні витрати підприємства, собівартість продукції та її різновидів, прийомів аналізу та планування витрат підприємства;	6
8. визначення механізму формування та використання доходів і прибутків підприємства від різних напрямків його діяльності;	6
9. визначення механізму оподаткування доходів підприємства і основних його складових з оптимізацією сплати податкових платежів;	6
10. оцінка ефективності господарської діяльності та пошук шляхів її підвищення.	6
<b>ВСЬОГО</b>	<b>60</b>

\*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового тестового контролю.

### 4. Методи навчання

Під час викладання даної навчальної дисципліни використовуються такі методи навчання:

- лекція, аналіз, пояснення, проблемна ситуація, консультація;
- дослідна робота та метод проекту;
- презентації, відеоматеріали;
- електронне та інтерактивне онлайн-навчання (Moodle, Google Meet);
- самостійна робота за програмою навчальної дисципліни.
- 

### 5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

### Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та практична робота				Підсумковий тест (теор.)	Сума
Модуль №1		Модуль №2			
Теоретичний	Практичний	Теоретичний	Практичний		
10	20	10	20	40	100

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

#### 6. Засоби оцінювання

**Засобами оцінювання** та демонстрування результатів є:

- стандартизовані тести;
- практичні роботи (наскрізні проєкти; індивідуальні та командні проєкти; дослідницько-творчі та ін.);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- контрольні роботи;
- усне опитування.

#### 7. Форми поточного і підсумкового контролю та оцінювання

*Форми поточного контролю:*

- усна (відповідь студента під час семінарського заняття);
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- письмова (тестування);

*Форма підсумкового контролю:* залік.

**Засобами оцінювання** та демонстрування результатів навчання є:

- контрольні тестування;
- захист і презентації результатів виконаних практичних завдань;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

#### 8. Рекомендована література:

1. Біла О.Г. Фінанси підприємств [навч. посіб.] / О.Г. Біла. – Львів : Магнолія- 2006, 2009. – 382 с.
2. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посіб. / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал. – К. : ЦНЛ, 2010. - 480 с.
3. Головка В.І. Фінансово-економічна діяльність підприємств: контроль, аналіз і безпека: навч. пос. / В.І. Головка. – К. : ЦНЛ, 2006. - 448 с.
4. Захарченко В.І. Економіка підприємства: практикум / В.І. Захарченко. - К.: ЦНД. – 2012. – 144 с.
5. Іванілов О.С. Економіка підприємства: підручник / О.С. Іванілов. – К.:ЦНД. – 2011. – 728 с.